

Przestrzeń produkcyjna stanowi ok. 85% całej powierzchni gminy. Przeważają średnie gospodarstwa rolne od 5 do 10ha. Mieszkańcy utrzymują się głównie z dochodów z rolnictwa: hodowla trzody chlewnej, bydła, uprawa zbóż (głównie żyto i mieszanki), ziemniaków, kukurydzy, warzyw gruntowych oraz truskawek. Podyktowane warunki zasiewów na tym obszarze wynikają z przewagi gleb klas lekkich IV, V i VI klasy. Jednakże dochody z tej działalności są niewystarczające by utrzymać rodziny rolnicze. Ponadto źródłem dochodów są renty, emerytury, zasiłki i praca dorywcza, praca za granicą.

Na terenie sołectwa znajduje się 246 indywidualnych gospodarstw rolnych, które zajmują ogólną powierzchnię 682ha. Lasy zajmują 69ha powierzchni sołectwa. Na terenie Gozdu jest 135 działek (gospodarstw), których powierzchnia nie przekracza 1ha.

Gospodarka pozarolnicza

Gmina Gózd funkcjonalnie i przestrzennie związana jest z Radomiem, a tereny i sołectwa (m.in. Gózd) położone wzdłuż trasy Radom-Lublin stanowią obszar zurbanizowany leżący w bezpośredniej strefie miasta Radomia.

Na terenie sołectwa nie ma żadnego przemysłu.

Niewielka grupa mieszkańców utrzymuje się z drobnej wytwórczości rzemieślniczej. Są to głównie placówki handlowe, usługowe, zakłady remontowo-budowlane, ślusarskie, naprawy samochodów, produkcji materiałów budowlanych.

W samej miejscowości Gózd funkcjonują następujące podmioty:

- RYBEX Zakład Przetwórstwa Rybnego
- SKÓREKS Produkcja skór i wyrobów ze skóry
- stacja paliw.

Ze względu na rolniczy charakter gminy istnieje zapotrzebowanie na działalność w kierunku obsługi rolników w zakresie: skupu płodów rolnych, skupu żywności, przetwórstwa rolno-spożywczego, dostawy i sprzedaży środków do uprawy i ochrony roślin, zaopatrzenie w podstawowe narzędzia i sprzęt rolniczy.

6. Infrastruktura społeczna

Sytuacja demograficzna i rynek pracy

Według danych z GUS (2008) ogólna liczba ludności w gminie Gózd wynosiła 8147, z czego 4097 stanowiły kobiety, co świadczy o równowadze struktury płci.

Sołectwo Gózd liczy ok. 1300 mieszkańców.

Bezrobocie jest głównym problemem społecznym i gospodarczym, który negatywnie wpływa na rozwój ekonomiczny społeczności lokalnej. Gmina Gózd terytorialnie podlega pod Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu. Filia tej instytucji mieści się w Goździe. Wg danych z PUP w Radomiu na koniec lipca 2007 roku ogólna liczba bezrobotnych w gminie wynosiła 758 osób, z czego 423 osoby stanowiły kobiety, tj. 56% bezrobotnych ogółem. W sołectwie Gózd (dane z sierpnia 2007r.) ogólna liczba bezrobotnych to 197 osób, z czego 58% stanowiły kobiety (115 osób).

Oświata

Na terenie Gozdu funkcjonuje Publiczne Gimnazjum oraz Publiczna Szkoła Podstawowa. Do gimnazjum uczęszcza 356 uczniów, w tym 59 uczniów z miejscowości Gózd. Szkoła zatrudnia 31 nauczycieli. Natomiast w Publicznej

Szkole Podstawowej, w której mieści się również Oddział Przedszkolny uczy się 198 dzieci, zatrudnionych jest 15 nauczycieli.

Każda z tych placówek posiada bibliotekę, pracownię multimedialną. Dla dzieci i młodzieży organizowane są konkursy i zawody, w szkołach działają koła zainteresowań oraz zespoły sportowe.

Na terenie sołectwa działa jedna świetlica środowiskowa (w gminie ogółem jest 12), w której miejscowe dzieci i młodzież korzystają z pomocy w nauce oraz mają możliwość bezpiecznego i spokojnego wypoczynku. Świetlica wyposażona jest w siłownię, stół do bilarda, stół do tenisa, gry planszowe i sprzęt sportowy. Świetlica znajduje się w budynku Ośrodka Zdrowia.

Ogólnie stan techniczny budynków jest zadawalający. W 2007 roku w gimnazjum wymieniono stolarkę okienną oraz oddano do użytku boisko wielofunkcyjne.

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Główną jednostką prowadzącą na terenie gminy Gózd działalność w zakresie ochrony zdrowia jest Gminny Ośrodek Zdrowia w Goździe usytuowany przy ul. Lekarskiej.

Struktura zatrudnienia pracowników medycznych cywilnej służby zdrowia w Goździe przedstawia się następująco:

- lekarz medycyny - 3, w tym 2 pediatrów i 1 specjalista chorób wewnętrznych (psychiatra)
- pielęgniarka - 5
- specjalista położna - 1
- lekarz ginekolog - położnik - 1 (1/4 etatu)
- technik analizy medycznej - 1
- technik fizjoterapii - 1 (umowa zlecenie)
- psycholog - 1
- instruktor terapii uzależnień - 1

Lekarze kontraktowi:

- stomatolog - 2
- specjalista okulista - 1
- specjalista ortopeda traumatolog - 1

Na terenie sołectwa znajduje się 1 apteka, która mieści się w ośrodku zdrowia w Goździe.

Dochody GOZ to przede wszystkim wpływy z NFZ z tytułu zawartych umów na świadczenia medyczne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej i specjalistycznej. Ogólna liczba pacjentów w gminie zapisanych do lekarza pierwszego kontaktu wynosi 7000, z czego ok. 1300 pacjentów to mieszkańcy sołectwa Gózd.

Osobom znajdującym się w trudnej sytuacji pomaga Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goździe, przy ul. Radomskiej 34. Z pomocy GOPS korzystają przede wszystkim rodziny wielodzietne, niepełne, patologiczne, osoby przewlekle chore, niepełnosprawne i długotrwale bezrobotne.

Na koniec 2006 roku z pomocy społecznej skorzystało 297 rodzin, czyli 1345 osób w tych rodzinach. Natomiast do lipca 2007 roku liczba rodzin pobierających świadczenia z GOPS-u wynosiła 222, tj. 990 osób.

W bieżącym roku planowana jest inwestycja dotycząca wymiany ogrzewania w budynku GOPS.

Bezpieczeństwo publiczne

Na terenie administrowanym przez Urząd Gminy w Goździe ochronę przeciwpożarową zabezpiecza 8 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, które zarejestrowane są w Sądzie, w oparciu o ustawę o stowarzyszeniach, w tym 3

jednostki zrzeszone są w Krajowym Systemie Ratownictwa. Jednostki te biorą udział w akcjach ratowniczych na wezwanie Komendy Miejskiej Państwowej PSP w Radomiu.

Na wyposażeniu jednostek OSP jest 10 pojazdów specjalnych oraz podstawowy sprzęt gaśniczy. W OSP w Goździe znajdują się 3 takie pojazdy.

Na obszarze gminy funkcjonuje Posterunek Policji, który swoim zasięgiem obejmuje wszystkie sołectwa. Posterunek mieści się w centralnej części sołectwa Gózd, w pobliżu siedziby Urzędu Gminy.

Stan bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie sołectwa jest na poziomie dobrym.

Kultura, sport i turystyka

Aktywnym orędownikiem kultury są bez wątpienia wszelkiego rodzaju organizacje, stowarzyszenia, placówki czy przejawy lokalnych inicjatyw.

Wśród instytucji kulturalnych działających w gminie, na pierwszy plan wysuwa się funkcjonująca w Goździe Gminna Biblioteka Publiczna.

Gminna Biblioteka Publiczna w Goździe jest samorządową instytucją kultury, której organizatorem jest Gmina Gózd. Biblioteka zapewnia dostęp do materiałów bibliotecznych i informacji mieszkańcom gminy. Służy rozwijaniu potrzeb czytelniczych i informacyjnych społeczności gminnej, upowszechnianiu wiedzy i rozwoju kultury.

Ponadto życie kulturalne skupia się wokół Kół Gospodyń Wiejskich, które swoimi występami uświetniają liczne imprezy organizowane na szczeblu gminnym i ponadgminnym.

Na terenie gminy działa 11 Kół Gospodyń Wiejskich, w tym 2 w Goździe. W trakcie spotkań Panie wymieniają się doświadczeniami z zakresu gotowania, pieczenia, wykonywania stroików, dekoracji świątecznych, okolicznościowych. Dzielą się swoimi doświadczeniami z zakresu racjonalnego żywienia z wykorzystaniem produktów zawierających wysokie wartości odżywcze (potrawy tradycyjne), uprawianie warzyw ekologicznych.

Koła Gospodyń Wiejskich biorą czynny udział przy organizowaniu imprez w Gminie jak również na terenie Powiatu, promując kulinarne dziedzictwo kulturowe.

Na terenie Gminy Gózd działają dwa zespoły śpiewacze w Kłonówku liczący 12 osób oraz w Goździe liczący 15 osób.

Zespół Śpiewaczy przy KGW w Goździe został utworzony w sierpniu 2002r. i nosi nazwę „Klub Pogodnego Życia”. Zespół bierze udział w przeglądach, festynach i różnego rodzaju uroczystościach przy akompaniamencie akordeonu.

Zorganizowaną grupę mieszkańców Gozdu stanowią również dzieci i młodzież szkolna, którzy biorą czynny udział w zawodach sportowych, konkursach i innych imprezach kulturalnych.

7. Formularz analizy zasobów miejscowości

Dla oceny zasobów Sołectwa, niezbędne stało się pogrupowanie poszczególnych zasobów i ich ocena pod kątem znaczenia dla Sołectwa. Synteza oceny znalazła się w poniższej Tabeli.

Rodzaj zasobu	Znaczenie zasobu			
	Brak	Małe	Średnie	Duże
Środowisko przyrodnicze, położenie - walory krajobrazowe - walory przyrodnicze - wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy) - gleby i kopaliny - klimat - drogi (dostępność komunikacyjna)			X	X X X X X
Środowisko kulturowe - walory architektury wiejskiej, zabytki i osobliwości kulturowe - walory zagospodarowania przestrzennego - aktywność artystyczna		X	X X	
Obiekty i tereny - działki pod zabudowę mieszkaniową - działki rekreacyjne - działki pod zakłady usługowe i przemysł - tradycyjne obiekty gospodarskie wsi oraz miejsca publiczne - miejsca sportu i rekreacji - szlaki turystyczne, ścieżki dydaktyczne itp.		X	X X X X	
Gospodarka, rolnictwo - specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe) - gospodarstwa rolne - firmy produkcyjne i zakłady usługowe - infrastruktura komunalna		X	X	X X
Sąsiedzi i przyjezdni - korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo - ruch tranzytowy - przyjezdni stali i sezonowi		X		X X
Instytucje - placówki opieki społecznej - szkoły - Dom Kultury	X			X X
Dziedzictwo religijne i historyczne - miejsca, osoby i przedmioty kultu - święta, odpusty, procesje - tradycje, obrzędy - legendy, podania i fakty historyczne - ważne postacie historyczne - specyficzne nazwy			X X X X X	X X
Ludzie, organizacje społeczne - Koła Gospodyń Wiejskich - Ochotnicza Straż Pożarna				X X

V. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest kompleksową metodą służącą do badania zarówno czynników wewnętrznych bezpośrednio związanych z miejscowością, dla której opracowywany jest plan odnowy, jak i czynników zewnętrznych, które z jednej strony tworzą szanse dla powodzenia planu, ale generują także zagrożenia. Metoda ta daje możliwość wykorzystania istotnych atutów wewnętrznych, jak i zewnętrznych oraz minimalizowania bądź pokonania barier w prognozowaniu rozwoju miejscowości i na etapie realizacji planu rozwoju miejscowości.

Mocne strony:	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • dobrze ukształtowana sieć osadnicza • wysokie walory krajobrazowe • czyste otoczenie i środowisko naturalne • duża ilość zieleni wewnątrz wsi • rezerwy tereny do zagospodarowania (działki rekreacyjne, działki pod budownictwo mieszkaniowe) • dobre położenie komunikacyjne (droga krajowa nr 12, komunikacja miejska, PKS) • korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo, blisko do miasta powiatowego (Radom – 18 km, Zwoleń – 10 km) • dobrze rozwinięta sieć wodociągowa, kanalizacyjna, energetyczna, telefoniczna • spadek przestępczości • prężna działalność lokalnych instytucji zrzeszających różne grupy społeczne aktywne społeczeństwo • zlokalizowanie na terenie Gozdu instytucji: Gminnego Ośrodka Zdrowia, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, 2-ch Szkół, biblioteki, świetlicy środowiskowej, Urzędu Poczтового, Banku Spółdzielczego, Ochotniczej Straży Pożarnej, Posterunku Policji, Filii PUP, 	<ul style="list-style-type: none"> • brak zagospodarowanych miejsc do czynnego uprawiania sportu (ścieżek rowerowych, boisk) • brak bazy noclegowej i punktów gastronomicznych • brak młodzieżowych zespołów artystycznych • zaniedbane niektóre budynki mieszkalne w centrum • niezadawalający stan techniczny niektórych budynków użyteczności publicznej • brak sieci gazowej • zły stan nawierzchni części dróg i chodników • brak bezpłatnego dostępu do internetu • brak miejsc pracy • słabo rozwinięta działalność pozarolnicza oraz działalność dająca dodatkowe źródła zarobkowania w gospodarstwach rolnych (agroturystyka, usługi turystyczne, produkcja zdrowej żywności) • brak skupów płodów rolnych • brak działań marketingowych i promocji gminy

Szanse:	Zagrożenia:
<ul style="list-style-type: none"> • możliwość uzyskania środków zewnętrznych na realizację inwestycji • polityka państwa ukierunkowana na rozwój obszarów wiejskich (uczestnictwo w programie „Odnowa wsi”) – możliwość zagospodarowania terenu i poprawa wizerunku miejscowości • rozwój gminy Gózd i zwiększenie jej budżetu na inwestycje na terenach wiejskich • moda na mieszkanie „za miastem” - rozwój budownictwa jednorodzinnego, • możliwość pozyskiwania inwestorów • atrakcyjność terenów i zasobów przyrodniczych na rozwój turystyki i agroturystyki • rozwój handlu i usług • poprawa jakości dróg 	<ul style="list-style-type: none"> • skomplikowane procedury pozyskiwania środków pomocowych • niewystarczające środki finansowe w budżecie gminy na realizację inwestycji komunalnych • zła sytuacja rolnictwa, rozdrobnienie i niedofinansowanie gospodarstw rolnych • rosnące bezrobocie • odpływ ludzi młodych i wykształconych do miasta i za granicę • wzrost świadczeniobiorców korzystających z usług Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – ubożenie społeczeństwa • brak ożywienia gospodarczego na terenie Gozdu, skutkującego nie powstawaniem nowych miejsc pracy i stagnacją w rozwoju lokalnym

VI. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI MIEJSCOWOŚCI GÓZD

W poniższej tabeli zostały zgromadzone informacje na temat sołectwa Gózd. Opisane zostały cechy charakterystyczne, jej funkcje, baza materialna, sposób zorganizowania mieszkańców oraz inne fakty, definiujące miejsce sołectwa w systemie osadniczym gminy Gózd.

Jacy jesteśmy?

Co ją wyróżnia?	<ul style="list-style-type: none"> - zwarta, tradycyjna zabudowa wiejska - lokalna integracja, organizowanie wspólnych przedsięwzięć - dobrze utrzymane walory krajobrazu - środowisko naturalne nie jest zanieczyszczone - brak zakładów przemysłowych uciążliwych dla środowiska
Jakie pełni funkcje?	<ul style="list-style-type: none"> - przede wszystkim funkcje mieszkaniowe - wieś gminna, będąca zapleczem rolniczym, usługowym, handlowym i produkcyjnym dla okolicznych gospodarstw wiejskich
Kim są mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> - sołectwo Gózd liczy ok. 1300 mieszkańców - właściciele indywidualnych gospodarstw rolnych - pracownicy zakładów pracy na terenie miejscowości oraz gminy i poza nią - osoby prowadzące działalność handlową i usługową - dzieci i młodzież - emeryci, renciści i bezrobotni
Co daje utrzymanie?	<ul style="list-style-type: none"> - praca we własnym indywidualnym gospodarstwie rolnym, (sołectwo Gózd liczy 246 indywidualnych gospodarstw rolnych) - praca zarobkowa na terenie miejscowości, na terenie gminy i poza terenem gminy - praca zarobkowa nauczycieli i pracowników administracyjnych - świadczenia socjalne typu: renty, emerytury, zasiłki dla bezrobotnych - praca na własny rachunek w usługach lub handlu - praca zarobkowa poza terytorium kraju - szara strefa
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> - aktywne organizacje: - Koła Gospodyń Wiejskich - Ochotnicza Straż Pożarna - Rada Sołecka - Ludowy Zespół Sportowy
W jaki sposób rozwiązują problemy?	<ul style="list-style-type: none"> - podstawowe problemy wsi rozwiązywane są przez organizowanie zebrań wiejskich, współpraca z Urzędem Gminy
Jaki wygląd ma nasza wieś?	<ul style="list-style-type: none"> - zabudowa dość zwarta, im dalej od centrum, tym zabudowania coraz bardziej rozproszone - obejścia zadbane wzdłuż drogi krajowej - oświetlenie występuje tylko w części centralnej wsi - można zauważyć niezadawalający stan części dróg oraz chodników (w wielu miejscach ich całkowity brak) - brak małej architektury i miejsca do czynnego uprawiania sportu
Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?	<ul style="list-style-type: none"> - kultywowanie tradycji religijnych (Boże Ciało, droga krzyżowa, odpusty, etc.) - dożynki parafialne i uroczystości kościelne - pielęgnowana jest tradycyjna kultura ludowa (działają zespoły Koła Gospodyń Wiejskich „Klub Pogodnego Życia”)

	<ul style="list-style-type: none"> - indywidualne formy pielęgnacji różnorodnych tradycji i zwyczajów
Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	<ul style="list-style-type: none"> - zabudowa jednorodzinna - występuje zróżnicowanie starej i nowej zabudowy - obejścia są zadbane; wokół domów są starannie utrzymane ogródki i miejsca służące rekreacji - jest też sporo miejsc zaniedbanych (zdeastowane budynki, teren wokół nich nieuporządkowany)
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	<ul style="list-style-type: none"> - środowisko naturalne nie skażone, ale należy zadbać o poprawę infrastruktury technicznej zmierzającej do wyeliminowania zagrożeń dla środowiska naturalnego - miejscowość w całości jest zwodociągowana, na terenie zlokalizowana jest stacja uzdatniania wody, - wieś posiada także sieć kanalizacyjną, ścieki odprowadzane są do oczyszczalni ścieków - wieś w całości jest telefonizowana - dobrze rozwinięta sieć energetyczna
Jakie jest rolnictwo?	<ul style="list-style-type: none"> - większość stanowią gospodarstwa średniotowarowe, wielokierunkowe, niedofinansowane - przewaga gleb lekkich IV, V, VI klasy
Jakie są powiązania komunikacyjne?	<ul style="list-style-type: none"> - dobre połączenie za pomocą drogi krajowej nr 12 z Radomiem (zachód), Lublinem (wschód) - dogodna ilość połączeń lokalną siecią autobusów z miastem powiatowym Radom (MPK, PKS) - własny transport
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	<ul style="list-style-type: none"> - imprezy okolicznościowe, konkursy, wystawy, imprezy sportowe oraz formy zajęć poza szkolnych organizowane przez Kluby Sportowe, bibliotekę i świetlice środowiskowe

VII. WIZJA I MISJA ROZWOJU SOŁECTWA GÓZD

Wizja jest zapisem woli mieszkańców i ich deklaracją wspólnego urzeczywistnienia nakreślonych celów, odwołuje się do przyszłości. Wizja w swej istocie łączy wszystkie środowiska, siły i osoby na rzecz jej realizacji, jednak bez wskazywania sposobów i środków. Te zapewne będą wypadkową aspiracji, doświadczeń i pomysłowości mieszkańców i ośrodków decyzyjnych wcielających ją w życie.

Wizja stanu docelowego sołectwa Gózd

Dlaczego chcemy odnowy wsi?

- nasza wieś ma wszelkie szanse rozwojowe – posiadamy infrastrukturę, która będzie doskonałym zapleczem dla rozwoju życia kulturalnego w sołectwie
- chcemy żyć w pięknym estetycznym otoczeniu
- chcemy się lepiej poznać i zintegrować
- chcemy poprawić warunki codziennego życia, wyrównać nasze szanse z miastem i innymi ośrodkami z i spoza gminy
- chcemy zapewnić dobre warunki dla mieszkańców
- chcemy skorzystać z okazji sfinansowania naszych potrzeb